

SOCIAL:

SENSE XARXA

ARTICLE ANTERIOR

[Morir amb les solses de la ciutat](#)

CERCA

Morir amb les solses de la ciutat

15 SET. 2021

De Shakespeare, sense Shakespeare

23 JUNY 2021

Les indecisions de Forster

9 JUNY 2021

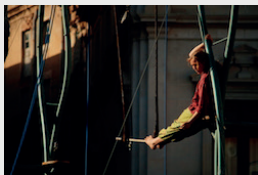
Rudyard Kipling, un rodamon a la jungla

26 MAIG 2021

Viatge a l'univers espiritual de Gemma Gorga

12 MAIG 2021

PUBLICAT PER PERE CALONGE • 22 DE SETEMBRE DE 2021

Attilio Bertolucci

Porta'm amb tu

Selecció i traducció de Marta Vilardaga i Josep Porcar

Salze Editorial, Castelló de la Plana, 2021

COMPARTIR

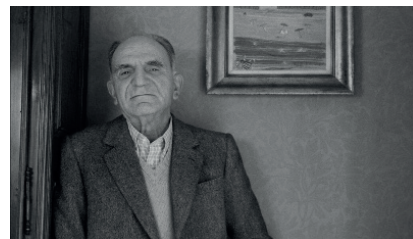

Els poemes d'Attilio Bertolucci tenen l'habilitat de capturar l'instant fugaç i de representar l'inefable: aquelles coses senzilles que, sovint, són tan difícils d'expressar. Són capaços de revelar la bellesa que oculten els fets mínims i quotidians, les tasques domèstiques; d'evidenciar la veritat de les coses humils i de la terra. Són versos que parlen del sol, del vent i de la boira; miren els arbres i les plantes, la neu i la pluja; estan atents al moviment cíclic de les estacions. Celebren el lloc —l'Emília-Romanya, per exemple— i la pau que se'n desprèn. Professor d'història de l'art i traductor, Bertolucci no s'havia publicat abans en català, i entre nosaltres el seu cognom probablement remet més aviat als fills cineastes Bernardo i Giuseppe que no a la figura d'un dels poetes més importants de literatura italiana contemporània. *Porta'm amb tu* reuneix —en edició bilingüe— més d'un centenar de poemes representatius de l'obra de l'autor; especialment de *Viaggio d'inverno* (1971), que és el poemari amb més presència.

El pas del temps i la memòria són dos dels temes recurrents d'aquests poemes. L'instant que, per definició, està a punt de deixar de ser, de perdre's per a sempre, i que el poeta prova de fixar i de demorar abans de la inevitable corrupció. Un temps expressat, unes vegades, amb un optimisme seré i convençut: "[...] el matí / s'allarga, el temps no s'acaba mai". En altres ocasions, sense abandonar aquesta tranquil·la joia de l'observador de la natura, amb un cert regust de melangia: "Agost acaba com el matí / després d'una nit de pluja se sent / (el cel és més profund) que la tardor / està per arribar, mirent entorn nostre / i no sabem què fer-hi, tot / és fresc, renovat per un esmalt / malenconiós de perplexitat". De vegades és un prec: "Oh, si durés eternament aquest / matí [...]". I, ben sovint, un *carpe diem*: "La calor d'un dia de setembre / és un bé que no has de deixar perdre, / cada full del calendari que arrenques / se n'emporta una mica com s'emporta / la teva vida unida al seu setembre". Un *carpe diem* que combina l'acceptació del pas del temps amb la invitació a transformar-lo en joia; a extraure'n tot el fruit possible, conscient que l'avanç cap al final no es deté:

“ Xala de maig que consumeix de pressa / els dies de les roses a la llum / spectral de les nits, la joventut / no espera...

És un dels signes distintius dels poemes de Bertolucci: la convivència d'assossec i d'inquietud en la relació del jo poètic amb el temps. De fet, en els últims poemes — cronològicament parlant —, hi apareix un cert sentiment de nostàlgia, de tristesa per allò que se'n va per sempre més. El poeta és conscient de la solitud amb què cadascú haurà d'acarar el final que es precipita, i els poemes van cobrint-se progressivament d'una tonalitat més crepuscular. La memòria, doncs, suposa gairebé una conseqüència d'aquest intent d'escriure contra la fugacitat. Una memòria que, en Bertolucci, és sobretot personal i familiar. Així, hi trobem poemes dedicats als fills ("Bernardo als cinc anys"); a la mare, morta jove ("A la seva mare, que es deia Maria"). O altres com "Seqüència familiar", per exemple, un poema que pertany al llibre de 1951 *Carta des de casa* i que reuneix molts dels elements de la poètica de l'autor. La celebració de les coses senzilles, la noció del pas del temps com un "fluir pacient" i feliç, la pau, la beatitud. L'estima dels fills, la família. Els signes del cicle de les estacions en la natura, etc.

“ No demanis res més, la felicitat està en aquest / fluir pacient, mentre els anys fugen / i els dies així de lents transcorren

En concordança amb la modèstia de les coses que canten, els poemes de Bertolucci busquen també la senzillesa de la forma. Una poesia destil·lada per esdevenir subtil i lleugera, bastida de paraules igualment quotidianes. L'aparença humil del vers, la sensació de manca d'artifici, atorguen en canvi un ressò clàssic i atemporal als seus poemes, la consciència que sota aquesta aparença s'amaga en realitat la saviesa de l'autor, però també la de la humanitat sencera.